

energy authority

Tilannekatsaus muuttuviin säädöksiin

DaKiVE – hankkeen tilaisuus 14.3.2024

Tiina Sekki

Fair energy

Tausta energiadirektiivien uudistukselle

- **European Green Deal** = Euroopan vihreän kehityksen ohjelma
- **Fit for 55** -lainsäädäntöpaketti = -55 % CO₂ vuoden 1990 tasosta 2030 mennessä ja ilmastoneutraalin Euroopan unionin saavuttaminen vuoteen 2050 mennessä. Euroopan komission ehdotus FF55-paketista julkaistiin 14.7.2021.
- Uudistuvia direktiivejä ovat esim.
 - Energy Efficiency Directive (EED) = energiatehokkuusdirektiivi
 - Energy Performance of Buildings Directive (EPBD) = rakennusten energiatehokkuusdirektiivi
 - Renewable Energy Directive (RED) = uusiutuvan energian direktiivi
 - Emission Trading System (ETS) Directive = päästökauppadirektiivi

EU:n keskeiset direktiivit

- Energiatehokkuusdirektiivi EED (EU) 2023/1791
 - Tuli voimaan 10.10.2023
 - Kansallisen toimeenpanon valmistelu 24 kk, valmis 11.10.2025
- Uusiutuvan energian direktiivi RED (EU) 2023/2413
 - Tuli voimaan 20.11.2023
 - Kansallisen toimeenpanon valmistelu 18 kk, valmis 20.4.2025
- Rakennusten energiatehokkuusdirektiivi EPBD (EU) 2024/XX
 - Parlamentin lopullinen hyväksyntä 12.3.2024
 - Direktiivi odottaa neuvoston lopullista hyväksyntää
 - muutoksesta saavutettiin sopu EU-neuvoston, EU-parlamentin ja EU-komission välisissä kolmikantaneuvotteluissa joulukuussa 2023
 - Tulee voimaan kevään 2024 aikana
 - Kansallisen toimeenpanon valmistelu 24 kk

Uusiutuvan energian direktiivi (REDIII) Tavoitteita korotetaan kauttaaltaan

- Yleistavoite nousee 32 % -> 42,5 % (2030) + indikatiivinen 2,5 %-yks. korotus
 - Lämpösektorin lisäystavoitteiden kiristäminen (sis. uutena teollisuus)
 - Liikennesektorin yleis- ja alatavoitteiden kiristäminen
- Muissa teemoissa sääntelyä kiristetään ja tuodaan myös kokonaan uutta
 - Metsäbiomassan kaskadikäyttö
 - Kestävyysskriteerien soveltamisalan laajentaminen ja tiukentaminen
 - Lupamenettelyiden sujuvoittaminen ja "acceleration areas"
 - **Uusiutuva energia rakennuksissa**
 - PPA-sopimusten edistäminen
 - Alkuperätakuihin tarkennuksia
 - Yhteistyömekanismit
 - Energiasektorin järjestelmäintegraatio
- Uusiutuva energia rakennuksissa
 - Jäsenvaltioiden tulee määritellä kansallinen uusiutuvan energian tavoite rakennussektorille

Rakennusten energiatehokkuusdirektiivi (EPBD)

- Velvoitteita julkisten elinten omistamiin tai käyttämiin rakennuksiin liittyen
 - 7 artikla koskee uusien rakennuksien päästöttömyyttä
 - 1.1.2028 alkaen julkisten elinten omistamat uudet rakennukset oltava päästöttömiä
 - 14 artikla; kestävän liikkuvuuden infrastruktuuri
 - Varmistettava 1.1.2027 alkaen tietyt latauspistevaatimukset ja 1.1.2033 esikaapelointivaatimukset
 - 18 artikla koskee rakennusten energiatehokkuutta koskevien keskitettyjen asiointipisteiden tiedon tarjontaa (neuvonta)
 - 20 artikla; energiatehokkuustodistusten antaminen
 - Digitaalinen energiatehokkuustodistus olemassa oleville rakennuksille
 - 21 artikla; energiatehokkuustodistusten näkyville asettaminen

energy authority

Energiatehokkuusdirektiivi (EED) Työryhmä valmistelee toimeenpanoa

- TEM perusti työryhmän valmistelemaan direktiivin toimeenpanon ja tarvittavan lainsäädännön
- Työryhmän pj Juhani Tirkkonen TEM, jäsenet YM, LVM, VM, TEM, Energiavirasto ja Motiva
- Valmistelua tukee artiklakohtaiset asiantuntijatyöryhmät, joihin on nimetty puheenjohtaja
 - artiklan toimeenpanon toteutus, lainsäädäntötarpeet ja vaikutusten arviointi
- Työryhmän toimikausi on 12.5.2023 - 31.12.2024
- Työryhmä kokoaa loppuraportin

<https://tem.fi/-/tyoryhma-valmistelemaan-energiatehokkuusdirektiivin-toimeenpanoa>

Energiatehokkuusdirektiivi (EED)

Artiklat

- art 3 Energiatehokkuus ensin periaate
- art 4 PEC ja FEC, energian loppukäytön vähentämistavoite
- art 5 Julkisen sektorin energiankulutuksen vähentäminen
- art 6 Julkisen sektorin rakennusten 3 % vuosittainen korjausvelvoite lähes nollaenergiatasoon
- art 7 Julkisten hankintojen energiatehokkuus
- art 8-10 Energiansäästövelvoite kaudelle 2021-2030
- art 11 Energianhallintajärjestelmät ja energiakatselmukset
- art 12 Palvelinkeskukset, tietojen raportointi tavoitteena energiatehokkuuden edistäminen
- art 13-20 Lämmön mittaus, laskutus ja kulutustiedot
- art 21 Lämmityksen, jäähdytyksen ja lämpimän käyttöveden sopimusasiat
- art 22 Energianeuvonta
- art 23 Energiatehokkuuden kumppanuus, komissio
- art 24 Energiaköyhyys
- art 25 Kattava arviointi (CA) ja yli 45000 asukkaan kuntien lämmityssuunnitelmat
- art 26 Tehokkaan kl-järjestelmän kriteerit, tehokas chp ja laitoskohtaiset KHA:t
- art 27 Energian muunto, siirto ja jakelu
- art 28 Pätevytyminen, akkreditointi, sertifiointi
- art 29 Energiapalvelut
- art 30 Kansallinen energiatehokkuusrahasto, rahoitus ja tekninen tuki
- art 31 Muuntokertoimet
- art 35 Uudelleentarkastelu ja seuranta

Energiatehokkuusdirektiivi (EED)

Artiklat 5, 6 ja 8

Julkisen sektorin 1,9 % energiankulutuksen vähentämistavoite (5 artikla)

- Julkiselle sektorille energian loppukulutuksen sitova 1,9 % (vrt. 2021) vuosittainen vähentämistavoite
- Tavoite on indikatiivinen lokakuuhun 2027 saakka ja kunnat asteittain mukaan

Julkisen sektorin rakennusten 3 % vuosittainen korjausvelvoite (6 artikla)

- Julkisen elinten omistamien rakennusten vuosittainen sitova 3 % korjausvelvoite, siten, että rakennukset muutetaan EPBD:n mukaisiksi lähes nollaenergiarakennuksiksi tai päästöttömiksi rakennuksiksi
- Julkisten elinten omistamista tai käyttämistä rakennuksista on laadittava luettelo ja se on asetettava julkisesti saataville
- Tietyin edellytyksin voidaan ottaa käyttöön ns. vaihtoehtoinen toimintatapa, eli muita toimia, joilla on saavutettava vastaava energiansäästö

Energiansäästövelvoite (8-10 artiklat)

- Nykyinen jaksoa 2021-2030 koskeva vuotuinen energiansäästövelvoite 0,8 % (2,3 TWh/a) nousee portaittain 2024 alkaen tasolle 1,9 % (kauden 2021-2030 säästö 3,3 TWh/a)
- Osa säästöistä raportoitava energiaköyhien parissa tehdyistä toimista

Energiatehokkuusdirektiivi (EED)

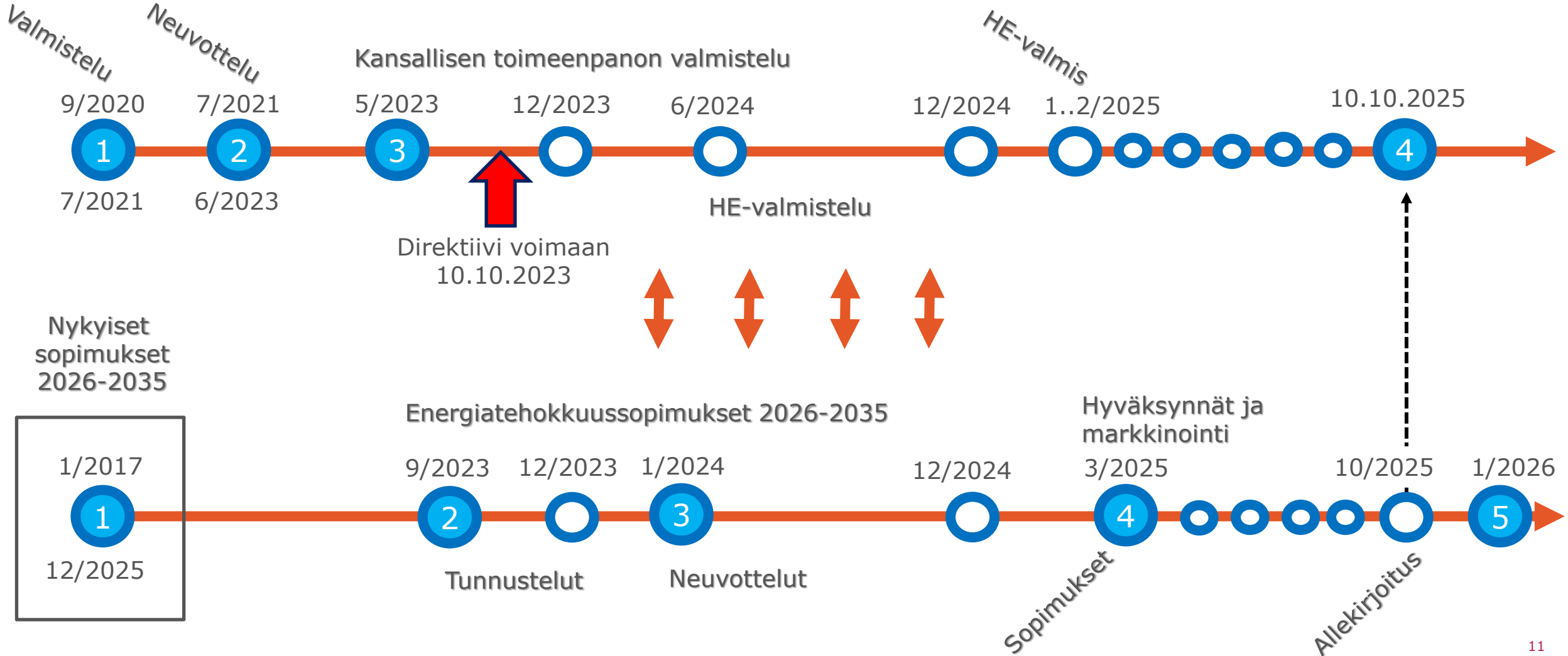
Muita artikloita

- Energiatehokkuus ensin (3 artikla)
 - Vaatimus käyttää EE1st-periaatetta energiajärjestelmien suunnittelussa, politiikassa ja suurissa investointipäätöksissä sekä muilla aloilla, joilla on merkittävä vaikutus energiankulutukseen, kuten rakennukset, liikenne, vesi, tieto- ja viestintäteknikka, maatalous ja rahoitusalat (yli 100 miljoonaa euroa tai 175 miljoonaa euroa liikenteen infrastruktuurihankkeissa)
- Julkiset hankinnat (7 artikla)
 - Liite IV: yksityiskohtaiset energiatehokkuusvaatimukset hankinnoille, mm. rakennusten hankinta ja vuokraus (kohta f)
- Energiapalvelut (29 artikla)
 - kannustettava julkisia toimijoita käyttämään ESCO-sopimuksia suurten julkisten rakennusten peruskorjauksissa, kun se on teknisesti ja taloudellisesti mahdollista
 - varmistettava, että julkiset toimijat arvioivat ESCO-sopimusten käyttöä ja muiden energiatehokkuuspalvelujen toteutettavuutta, kun peruskorjataan muita kuin asuinrakennuksia, joiden kokonaishyötypinta-ala on yli 750 m²

Kansallinen toimeenpano esimerkkejä

- Energiatehokkuusdirektiivi
 - Energiatehokkuuslaki
 - Energiatehokkuussopimukset <https://energiatehokkuussopimukset2017-2025.fi/>
- Uusiutuvan energian direktiivi
 - Laki biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista
 - Laki uusiutuvan energian tuotantolaitosten lupamenettelyistä
 - Laki energian alkuperätakuista
 - Laki uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä
- Rakennusten energiatehokkuusdirektiivi
 - Maankäyttö- ja rakennuslaki ja sen nojalla annettavat valtioneuvoston ja ympäristöministeriön asetukset, jotka kootaan rakentamismääräyskokoelmaan. Direktiiviä toimeenpannaan myös erillislainsäädännöllä ja muilla toimilla.
 - Laki rakennusten varustamisesta sähköajoneuvojen latauspisteillä ja latauspistevalmiuksilla sekä automaatio- ja ohjausjärjestelmillä, luku 3 -> Olemassa olevat rakennukset viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2024 <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2020/20200733#L3>

Energiatehokkuusdirektiivin ja -sopimusten aikatauluista

energy authority

